

Årsplanering för säkerhetsarbetet 2016

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Årsplan för säkerhetsarbetet	Plan/Program		Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Säkerhetsansvarig		2016-08-22	2016-12-31
Dokumentinformation	Underliggande dokument till riktlinjer för säkerhetsarbetet i Piteå kommun		
Dokumentet gäller för	Kommunala förvaltningar och helägda bolag		

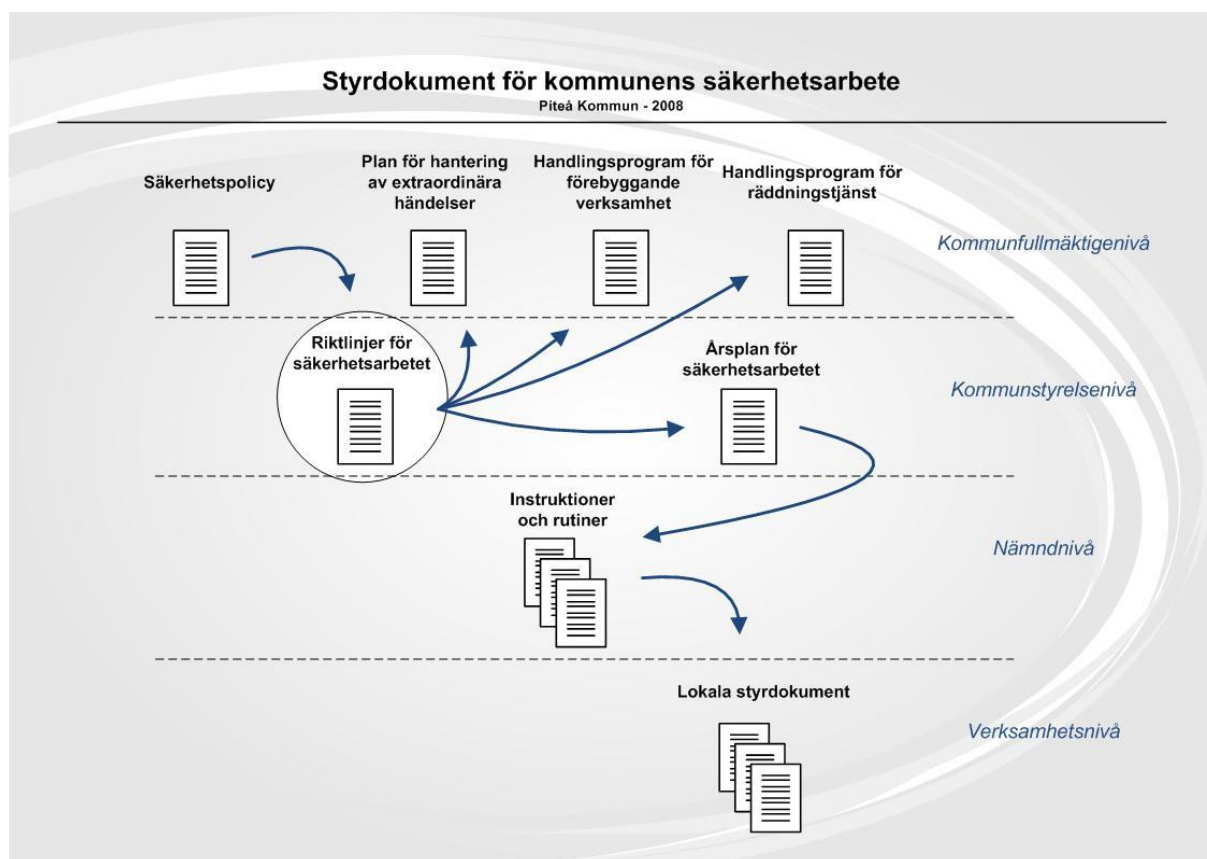
I. Inledning

Enligt Piteå kommuns riktlinjer för säkerhetsarbetet ska ”en årsplanering för kommunens säkerhetsarbete upprättas varje år av säkerhetsgruppen och fastställs av kommunstyrelsen”.

Planen för säkerhetsarbetet beskriver hur arbetet ska bedrivas inom de fem säkerhetsområdena: skydd mot olyckor, krishantering, internt skydd, informationssäkerhet och säkerhetsskydd samt säkerhetsgruppens arbete.

Enligt riktlinjerna skall planen minst innehålla:

- Vad som ska göras under året
- Tidplan
- Behov av personella och ekonomiska resurser
- När och hur uppföljning, utvärdering och avrapportering ska ske

2. Säkerhetsgruppens arbete

Kommunens säkerhetsarbete syftar till att skapa trygghet och säkerhet för kommunens medborgare, medarbetare och de som vistas i kommunen. Vi arbetar aktivt för att skydda liv, hälsa, egendom och miljö. Säkerhetsarbetet går i cykler, från att hitta riskerna – förebygga dem – begränsa dem och sedan följa upp för att förbättra om det skulle hända igen.

”Kommunen ska aktivt och systematiskt förebygga och begränsa risker och undanröja hot. (...)Denna policy gäller för all verksamhet som kommunen ansvarar för och i tillämpliga delar de kommunala bolag eller motsvarande som kommunstyrelsen bestämmer.”

-Policy för säkerhetsarbetet, Kommunfullmäktige

2.1. Skydd mot olyckor

2.1.2. Nya handlingsprogram för förebyggande- och räddningstjänstverksamhet

Beskrivning

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska kommunen för varje ny mandatperiod upprätta handlingsprogram, räddningstjänst verksamhet och förebyggande verksamhet. Dessa kommer att upprättas utifrån den riskinventering som görs under våren 2016. Handlingsprogrammen ska beskriva vilka risker som finns i kommunen för skada på liv, hälsa, egendom och miljö, samt hur kommunen avser minska dessa risker.

Genomförande/resurser

Riskanalysen för skydd mot olyckor baseras på kommunens riskinventering och kompletteras med statistiskt underlag och jämförelser, detta tas fram av säkerhetsgruppen.

Framtagande av säkerhetsmål och prestationsmål görs av en arbetsgrupp bestående av säkerhetsgruppen och säkerhetsombuden. Förslag på handlingsprogram för räddningstjänst- och förebyggande verksamhet tas fram av säkerhetsgruppen utsedd arbetsgrupp. Förslaget skickas på remiss först till förvaltnings- och bolagschefer samt presenteras för kommunledningen. Efter godkännande i första remissrundan skickas handlingsprogrammen på remiss till berörda myndigheter och andra kommuner.

Tidplan

Arbete med nytt handlingsprogram startar våren 2016 och nytt handlingsprogram ska fastställas av kommunfullmäktige senast oktober 2016.

Uppföljning

Säkerhetsgruppen följer upp att de förvaltningar och bolag som ansvarar för aktiviteter i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet har tagit med dessa i sin övriga planering. Resursbehov är dels säkerhetsgruppen och dels säkerhetsombuden som bistår i uppföljningen.

Årsvis uppföljning av aktiviteternas genomförande samt nyckeltal sker i säkerhetsgruppens årsrapport till kommunstyrelsen. Den nämnd som ansvarar för en aktivitets genomförande ansvarar också för att årligen i december rapportera om genomförande till säkerhetsgruppen.

2.1.3. Kampanjer och aktiviteter

Säkerhetsgruppen deltar aktivt i kampanjer, aktiviteter och mässor som berör området skydd mot olyckor.

2.1.4. Plan för klimatanpassning

Beskrivning och tidsplan

Enligt projektplan skulle arbetet genomförts första halvåret 2015. Detta är dock ett av de arbeten som fick flytta på sig på grund av flyktingsituationen. Linda Lasu är projektledare och projektet består av en styrgrupp och en projektgrupp från identifierade verksamheter. Metoden för att ta fram en strategi för Piteå kommun utgår från två rapporter från Länsstyrelsen; Klimatförändringar i Norrbottens län – konsekvenser och anpassning samt Regional handlingsplan för anpassning till ett förändrat klimat. Vi följer de rekommendationer som Länsstyrelsen ger för att ta fram en klimatanpassningsstrategi.

Genomförande

Denna rapport har sin utgångspunkt i Länsstyrelsen Norrbottens rapport ”Klimatförändringar i Norrbottens län – konsekvenser och anpassning”. Kartläggningen av klimatrisker i Norrbotten är framtagna av Länsstyrelsen men för att synliggöra problemen används dessa kända risker så att utpekade verksamheterna i Piteå Kommun själva kan dokumentera sina risker.

Frågan som kommunen ställer sig är; vad ska kommunen göra för att inte klimatförändringarna ska påverka oss i så hög grad. För att göra detta måste varje verksamhet/bolag kartlägga hur förändringarna påverkar just dem, det handlar om att hitta sina egna risker.

Frågan som verksamheterna/bolagen måste ställa sig är: hur kommer dessa förändringar att påverkar oss?

- ✓ Vad ser vi för risker?
- ✓ Vad kan vi vidta för åtgärder för att minska riskerna; ska vi acceptera dem, dela dem, eliminera dem eller minimera dem.
- ✓ Vad kommer åtgärderna att kosta?
- ✓ Hur ska vi finansiera dessa åtgärder?

De tre sista punkterna är beroende av varandra utifrån vad verksamheten väljer för åtgärd. Väljer man att acceptera risken blir kostnaden noll. Att eliminera en risk är ofta väldigt dyrt men den vanligaste åtgärden för en risk är att dela den, alltså försäkra sig. Dock måste man tänka på kostnaden för premien och risken att det ändå inträffar och då kan det, i bästa fall ”bara” kosta självrisk och möjligen en höjning i premie, men i värsta fall kan det komma att kosta liv.

Tidsplan

Under våren 2016 går planen ut på intern remiss till berörda. Målsättningen är att Plan för klimatanpassning ska vara beslutad och klar 2016. Under 2017 skapar verksamheterna var sin verksamhetsövergripande åtgärdsplan. Året därpå görs en kommunövergripande åtgärdsplan utifrån verksamheternas. Där ska det även ingå en prioriterad åtgärdsplan som ska beslutas av kommunfullmäktige innan årets slut.

Kommunstyrelsen uppdrar till samtliga nämnder och bolag att medverka i arbetet.

2.2. Krishantering

Samtliga arbeten inom området krishantering budgeteras ur kommunens ersättning från staten enligt 5kap 1§ om kommuners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

2.2.2. Kontinuitetshantering

Beskrivning

Kontinuitetshantering bidrar till ett mindre sårbart samhälle och är en metod för att på ett strategiskt sätt skapa en förmåga att kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet på en tolerabel nivå oavsett vilken typ av störning som organisationen utsätts för. Det handlar om att skapa en robusthet för kommunen som organisation att bättre kunna hantera förluster av delar av, eller hela, den operativa förmågan och därigenom skydda kommunens intresser, rykte, varumärke och våra värdeskapande aktiviteter.

Genomförande/Resurser

Kontinuitetshantering är genomförd hos flera av kommunens samhällsviktiga verksamheter men inte alla. Så arbetet med kontinuitetshantering fortgår under våren 2016.

Arbetet är resurskrävande enligt metod, varje samhällsviktig verksamhet måste avsätta minst två dagar för att få en väl fungerande strategi.

Tidplan

Alla utsedda samhällsviktiga verksamheter skall ha en kontinuitetsstrategi innan sommaren 2016.

Uppföljning

Kommer att ske enligt det systematiska säkerhetsarbetet, vart fjärde år inför risk- och sårbarhetsanalysen och planen för hantering av extraordinära händelser.

2.2.3. Ny plan för hantering av extraordinära händelser

Beskrivning

Enligt lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid samt vid höjd beredskap ska kommuner för varje mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Plan för hantering av extraordinära händelser bör beslutas i början av varje mandatperiod. Utifrån risk- och sårbarhetsanalys samt erfarenheter från genomförda övningar ska plan för hantering av extraordinära händelser för Piteå kommun upprättas.

Genomförande/Resurser

Förslag på plan för hantering av extraordinära händelser tas fram av säkerhetsgruppen utsedd arbetsgrupp. Förslaget skickas på remiss först till förvaltnings- och bolagschefer samt presenteras för kommunledningen.

Tidplan

Planen för kommunens åtgärder inför och vid extraordinära händelser ska upprättas under året och antas av kommunfullmäktige. Arbetet kommer att påbörjas januari 2016.

Uppföljning

Skер genom verkliga händelser och övningar och revideras efter behov eller för ny mandatperiod.

2.2.4. Ny övnings och utbildningsplan

Beskrivning

Kommunen skall svara för att förtroendevalda och anställda får nödvändig utbildning för att kunna lösa sina uppgifter och att övning av kommunens ledning och berörda förvaltningar sker regelbundet. Säkerhetsgruppen upprättar en utbildnings- och övningsplan för varje ny mandatperiod.

Centrala krisledningsfunktioner ska årligen övas. Syftet är att de ska få bekanta sig med kommunens plan för hantering av extraordinära händelser, sina roller i gruppen samt vilka problem de kan ställas inför vid en extraordinär händelse.

Genomförande/Resurser

Säkerhetsgruppen skapar ett beslutsunderlag som antas av kommunfullmäktige under årets första hälft.

Respektive övning med tillhörande uppföljning och återkoppling beräknas ta en halv arbetsdag i anspråk.

Säkerhetsgruppen planerar och leder övningen. Extern resurs för övning och utvärdering kan behövas.

Tidplan

Arbetet med utbildnings- och övningsplan påbörjas januari 2016 och fastställs i samband med plan för hantering av extraordinära händelser.

Uppföljning

Årsvis uppföljning av övnings- och utbildningsverksamheten genomförs och redovisas i säkerhetsgruppens årsrapport till kommunstyrelsen

2.2.5. Övning - Regional samverkansövning, Vindros 2016

Beskrivning

Kommunens ambition är att öva Tjänsteman i beredskap, krisledningsstaben samt tillhörande funktioner.

Övningen syftar till att stärka länets förmåga till samordning och inriktning med utgångspunkt från länets strategier för samverkan och kriskommunikation vid samhällsstörningar.

Genomförande/Resurs

Kommunens representant medverkar vid planeringsdagarna som fastställs av länsstyrelsen.

Tidsplan

Workshop 29 sept 2016

Larmövning 25 okt 2016

Simuleringsövning 16 nov 2016

Uppföljning

Kommunen utser även en utvärderare som genomför en utvärdering av övningen.

2.2.6. Dricksvattenförsörjning till prioriterade användare

Beskrivning

Samverka med kommunens vattenbolag ska en beredskapsplan för dricksvattenförsörjning till samhällsviktiga verksamheter tas fram.

Genomförande/Resurs

Säkerhetsgruppen behöver samverka med berörda samhällsviktiga verksamheter för att skapa en beredskapsplan för ändamålet. Arbetet med att skapa denna beredskapsplan är inte olik arbetet med att ta fram styrels-planen. Arbetet kan med fördel genomföras tillsammans med nästkommande punkt och resultera i olika kartlager i kommunens GIS-system.

Tidsplan

Påbörjas efter semestrar och bör vara färdigställt innan nyår.

Uppföljning

Likt alla andra beredskapsplaner bör även denna ses över vid behov och revideras vart fjärde år.

2.2.7. Involvera GIS i krishantering

Beskrivning

Lantmäteriet och Länsstyrelsen genomför nu ett projekt som heter ”Utveckling av Norrbotten och Västerbottens kommuners förmåga att kommunicera geodata. Ett arbete som kommunen med fördel bör ta del och använda sig av.

Förutom Lantmäteriet och Länsstyrelsen projekt ska kommunen under 2016 skapa ett GIS skikt där samtliga av kommunens samhällsviktiga verksamheter finns med. Syftet med detta är att kunna arbeta förebyggande vi beredskapsplanering av olika typer samt att det ska finnas tillgängligt som ett hjälpmedel för verksamheterna som ska göra sin del i ”plan för klimatanpassning”.

Skiktet av samhällsviktiga verksamheter kommer även att vara hjälpsamt för att lösa en pågående kris.

Genomförande/Resurs

Påbörjas efter semestrarna och genomförs parallellt med övriga punkter under krishantering.

Tidsplan

Ska färdigställas under 2016.

Uppföljning

Revideras vid behov.

2.2.8. Implementera UMS i kommunen

Beskrivning

Kommunen köpte 2015 in ett massalarmeringssystem som snabbt och enkelt ska kunna underlätta för att varna och informera kommuninvånarna om olika krishändelser.

Genomförande/Resurs

Innan systemet kan användas måste Riktlinjer för hur detta system ska användas skrivas, behörigheter ska delas ut och utbildning ska ske. Därtill bör en informationskampanj göras inom kommunen för att, om möjligt få fler verksamheter att aktivera sig i detta system.

Tidsplan

Arbetet påbörjas under hösten 2016 och förväntas vara klart innan nyår.

Uppföljning

Revideras vid behov, minst vart fjärde år.

2.2.9. Kommunal ledningsplats

Beskrivning

I syfte att stärka kommunens krisledningsförmåga förstärks Stadshuset som krisledningsplats och delar av reservkrisledningsplats enligt ett åtgärdsförslag från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB).

Kommunen får 50 % av investeringskostnaden i statsbidrag för att åtgärda de punkter som finns i åtgärdsförslaget.

Genomförande/Resurs

En projektgrupp med representanter från Säkerhetsgruppen, Kommunledningskontoret, Fastighets- och serviceförvaltningen samt IT-avdelningen har bildats, där Informationssäkerhetssamordnaren är utsedd till projektledare.

Tidsplan

Projektet påbörjades under 2015 och avslutas under 2016

Uppföljning

Rapporteras löpande till säkerhetsgruppen och kommunchef. Slut besiktas av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap innan statsbidraget betalas ut.

2.3. Internt skydd

2.3.2. Skaderapportering

Under året fortsätter arbetet med implementering av de nya skaderapporteringsrutinerna som har fastställts.

Nya SIV samt nya rutiner runt skadehantering

2.3.3. Årsrapportering till försäkringsbolaget

Beskrivning

Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB) önskar årligen en rapport. Denna ska innehålla specifika rubriker och författas utifrån en mall. Syftet med rapporten är att beskriva det förebyggande arbete som genomförs i delägarkommunerna för bolaget och återförsäkrarna.

Genomförande/resurs

Under året ska samtliga förvaltningar och de bolag som är med i SKFAB skriva ner de skadeförebyggande arbete som de genomför. Materialet ska skickas in till säkerhetsgruppen i januari och sedan sammanställs detta av säkerhetssamordnaren till en rapport. Rapporten ska vara SKFAB tillhanda i februari.

2.3.4. Implementering av riktlinjen mot klotter

Beskrivning

Syftet med riktlinjerna är att skapa ett generellt förhållningssätt och arbetssätt till klotter och skadegörelse i kommunens förvaltningar och helägda bolag. Alla bolag och förvaltningar ska arbeta på liknade sätt för att motverka klotter inom kommunens ansvarsområde. Målet är att minska klotter och skadegörelse i Piteå kommun, allt för att öka tryggheten och minska kostnaderna för både utövare och skadelidande.

Genomförande/resurser

Modellen bygger på fyra angreppssätt; påverka, beivra, sanera och försvåra samt samordna och följa upp, samtliga angreppssätt har utsedda ansvarig verksamhet. Tillsammans utgör de en helhet som ställer krav på samverkan och samplanering.

De ansvariga verksamheterna som omnämns i styrdokument har själva utveckla egna arbetsrutiner för sitt ansvarsområde enligt Riktlinjer för att motverka klotter och skadegörelse. Därefter ska arbetet implementeras

Tidplan

Under året ska kontakt tas med privata fastighetsägare och nyttjanderättshavare och informera om kommunens riktlinje för att motverka klotter och skadegörelse samt verka för en överenskommelse om liknande arbetssätt i hela kommunen mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Under året ska arbetet följas upp genom redovisning av antal anmälningar av klotter, kostnader samt en beskrivning av delaktighet och samarbete mellan olika aktörer. Denna uppföljning ska göras regelbundet. Under de första åren ska uppföljningen ske med kortare intervaller. Vidare ska träffar anordnas mellan de olika aktörerna en gång per år för samordning av insatser. Rutiner ska även utvecklas för att kunna mäta kostnader.

2.4. Informationssäkerhet

2.4.1. Förberedelse inför dataskyddsförordningen

Beskrivning

EU har beslutat om ett nytt regelverk om persondataskydd – Dataskyddsförordningen. I maj 2018 blir dataskyddsförordningen svensk lag och ska börja tillämpas. Den kommer att ersätta personuppgiftslagen (PuL) och delvis även patientdatalagen (PDL). Tillsynsmyndighet för den nya lagen är Datainspektionen och som tillsynsmyndighet kan inspektionen i vissa fall döma ut en administrativ sanktionsavgift på upp till 20 miljoner euro eller fyra procent av organisationens omsättning när en organisation missköter sin behandling av personuppgifter.

Dataskyddsförordningen innehåller flera förändringar jämfört med nuvarande regler och kommuner, landsting och regioner behöver redan nu börja förbereda sig på de nya reglerna. Kommunen behöver börja planera hur anpassning ska ske till förordningen, nyckelpersoner behöver involveras och hjälpa till med att exempelvis införa nya rutiner för att tillmötesgå dataskyddsförordningens utökade krav på öppenhet och de registrerades rättigheter.

Anpassningen till förordningen kräver att kommunen ser över sin interna styrning och sina riktlinjer för hur hantering av personuppgifter sker. Dataskyddsförordningen lägger stor vikt vid den personuppgiftsansvariges skyldighet att kunna visa att förordningen följs, vilket kan medföra krav på ökad dokumentation. Utöver detta väntas anpassningen få stor påverkan i frågor om budget, IT-system, personal, styrning och kommunikation.

Genomförande/resurser

En omfattande utredning av förordningens krav och innebörd, samt en inventering av hur hantering av personuppgifter sker inom kommunen idag är nödvändig som ett första steg i anpassningen till dataskyddsförordningen. Arbetet kommer att bedrivas i projektform med en projektgrupp bestående av e-samordnare, kommunarkivarie, kommunjurist, kommunesekreterare och informationssäkerhetssamordnare.

Projektet kommer att involvera personer ur hela kommunens verksamheter i olika skeden, arbetet planeras att kunna påbörjas under hösten efter beslut från kommunstyrelsen.

Informationssäkerhetssamordnaren ansvarar för att utreda och inventera informationssäkerhetsrelaterade frågor kring anpassningen såsom informationsklassning, risk och sårbarhetsanalys, incidenthantering och rapportering samt revidering av styrande dokument.

Tidplan

Arbetet med den första fasen startar under 2016 och väntas slutföras under andra kvartalet 2017.

Uppföljning

Avrapporteras löpande till säkerhetsgruppen och kunnunchef.

2.4.2. Klassificering av informationssystem

Beskrivning

Med utgångspunkt från arbetet med anpassningen till dataskyddsförordningen och det tidigare arbetet med kontinuitetshandling bör kommunens informationssystem klassificeras utifrån konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet, och spårbarhet. Informationssystem som stödjer samhällsviktig verksamhet bör dessutom klassificeras utifrån säkerhetsskyddslagstiftningen.

Genomförande/resurser

Klassificeringen görs tillsammans med respektive, systemägare, systemansvarig, kommunjurist samt personal från IT-avdelningen eller motsvarande.

Informationssäkerhetssamordnaren leder och samordnar arbetet.

Tidplan

Arbetet påbörjas under 2016 och fortsätter under 2017.

Uppföljning

Klassificeringen dokumenteras i verktyget KLASSA och slutrapporteras till kommunchefen i form av en förteckning över informationssystem. En separat förteckning över prioriterade informationssystem tas också fram.

2.5. Säkerhetsskydd

2.5.1. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Beskrivning

Påbörja arbetet med att ta fram en handlingsplan mot våldsbejakande extremism enligt rekommendationer från den Nationella samordnaren.

Genomförande/resurser

Arbetet kommer att genomföras tillsammans med berörda verksamheter och inom ramarna för kommunens säkerhetsarbete.

Tidplan

Påbörjas och färdigställas under 2016.

Uppföljning

Skickas till berörd instans för beslut.

2.5.2. Utbildning

Beskrivning

Kommunens säkerhetsskyddschef och biträdande säkerhetsskyddschef är i behov av utbildning inom området.

Genomförande/resurser

Utbildning finns nu inom området och belyser bl.a. det förslag till ny säkerhetsskyddslagstiftning som föreslagits.

Tidplan

Utbildningstillfällen anordnas löpande under året. Så fort tillfälle ges och om möjligt, kommer säkerhetsskyddschef samt bitr- säkerhetsskyddschef att gå denna utbildning.

Uppföljning

Genomförd utbildning rapporteras i säkerhetsgruppens årsrapport.

2.5.3. Säkerhetsanalys

Beskrivning

Det kommer att innefatta en utredning med hänsyn till rikets säkerhet. Rapport presenteras till kommunstyrelsen efter slutfört arbete.

Genomförande/resurser

Arbetet kommer att genomföras tillsammans med berörda verksamheter och inom ramarna för kommunens säkerhetsarbete.

Tidplan

Arbetet fortskrider under 2016 och kommer att fortgå till dess att en rapport kan presenteras kommunstyrelsen, tidigast slutet av 2017.

Uppföljning

Rapport skickas till kommunstyrelsen för beslut.

2.5.4. Seminariedag för förtroendevalda

Beskrivning

Bjuda in kommunens förtroendevalda till en seminariedag för att lyfta frågan om otillåten påverkan samt hot och våld. Detta med föranledning att läget i Sverige har hårdnat och behovet av bättre kunskap i dessa frågor har ökat bland Sveriges kommuner, landsting och myndigheter.

Genomförande/resurser

Planering och genomförande ansvaras av säkerhetsskyddschef. Ev. kostnader tas ur budget för kommunens säkerhetsarbete.

Tidplan

Kommer genomföras under 2016.

Uppföljning

Genomförd seminariedag rapporteras i säkerhetsgruppens årsrapport.